Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: AANDELIG VUGGEVISE

Citation: Grundtvig, N. F. S.: ”AANDELIG VUGGEVISE”, i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 14. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig09val-shoot-workid56600.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

AANDELIG VUGGEVISE.

IForaaret 1844 kom der en mærkelig Krise i Grundtvigs indre Liv. Den Sygdorn, hvorunder han havde skrevet Mindedigtet om Albert Thorvaldsen, var begyndt som en uskyldig Faaresyge. Men den »slog ind« og bragte hans Hoved i Uorden, saa at han en Tidlang truedes af en lignende Sindsforvirring som den, han havde haft i Vinteren 1810-11. I denne Tilstand hjemsøgtes han af haarde aandelige Anfægtelser og sad ofte stum med forstenede Træk til Sorg for sine nærmeste. Hans eneste Datter, *Meta*, som han elskede overmaade højt, søgte forgæves at trøste ham. Naar hun smilte til ham med taarefyldte Øjne, kunde han rejse sig af Stolen, lægge Haanden paa hendes Skulder og vandre op og ned ad Gulvet med hende, mens han sukkede: »Det er saa tungt! Det er saa tungt!« - For at vinde Helbred og Livsmod tilbage gjorde han om Foraaret en Rejse til nogle af sine Præstevenner i Sælland. Først var han hos *Peter Rørdam* i Mern i Sydsælland, senere hos *Gunni Busck* i Stiftsbjergby, Vest for Holbæk. Og her oplevede han et hjerteligt Gennembrud, der atter gav ham Glæde i Troen. En Dag, da de to Venner var gaaet op til et lukket Lysthus, som Busck havde bygget paa Præstegaardens Mark med vid Udsigt til alle Sider, var det at fornemme paa Grundtvig, at han blev mildt bevæget ved at se Sællands dejlige Marker og Skove i Majens Pryd. Da greb Gunni Busck Lejligheden til at bekende Troen og bede et Fadervor og ved disse Ord smeltede Isen om Grundtvigs Hjerte. Han bad Busck tage Pen og Blæk for at skrive, hvad han fremsagde. Det var den senere saa bekendte »aandelige Vuggevise«: »*Sovsødt, Barnlille*«, som Grundtvig havde begyndt at digte i Mern, men først nu kunde bringe til Ende, som et vinget Fadervor fra et Barnehjerte, der var løst af en lang og tung Dvale.

Digtet blev første Gang trykt i *Psalmer* og *Sange til Julen*, samlede af J. F. og *Th. Fenger* (1845). Men det skal her gengives sammen med Hovedindholdet af et Brev, hvori Grundtvig den 6. August 1844 meddelte det til P. *Rørdam* (trykt i H. F. *Rørdams Peter Rørdam*, II Del, Side 10-13).

15
Kiøbenhavn, 6te August 1844.

Kiære Ven!

- - Jeg har, Gud være lovet! nu faaet hele min Aandskraft tilbage, ja vel endog faaet den forøget, og ved Vandringen igiennem »Dødens Skyggedale« ved Lyset, som aldrig forlader den troende Christen, om han end drømmer sig forladt, vundet et nyt, langt klarere Lys over Livet, baade her og hisset, skiøndt det nok kan være, at baade De og mine fleste Venner, ved at see mig i det daglige Liv, vilde ryste paa Hovedet og ei vide, hvad De skulde tænke. Dog, dertil er jeg gammelt vant, saa kun naar jeg selv bringes i Vildrede og veed ei, hvad jeg ska! tænke enten om Vorherre eller Mennesket og mig selv, kun da kniber det. Men det er, Gud skee Lov! forbi, jeg tør haabe, for evig, og skiøndt Øieblikkets Udsigter, baade for Menneske-Livet og for Danmarks Deel deri, kun er meget mørke, saa behøver jeg dog kun at mindes, hvor bælgmørke mine Udsigter var kun for tre Maaneder siden, saa oprinder Lyset morgenrødt over Skoven og Havet og selv over Bjergene! Ja, jeg er, giennem min sidste Trængsel, blevet mere Digter igien, end jeg har været i mange Aar, saa De vil finde meget Nyt at synge hos mig; det er min Svanesang, som begyndte med *Vugge-Visen* for Guds-Barnet i Jordens Moder-Sriød, og da selv de smaa Forskjelligheder i den er Hovedbegivenheder i mit aandelige Liv, vil jeg opskrive den heel, som den nu daglig lyder i min Ensomhed hos Vorherre.

Sov sødt, Barn lille!
Lig rolig og stille!
Saa sødelig sov,
Som Fuglen i Skov,
Som Blomsterne blunder i Enge!
I Faderens Skiød,
Med Kiærligheds Glød,
Selvanden du hviler i Senge!

16

Med Fingrene grande
Slaae Kors for din Pande!
Med Guds-Barnets Røst
Slaae Kors for dit Bryst!
Saa kan ingen Djævel dig giæste;
Saa skal om din *Daab*,
Med Saligheds Haab
Sig Mindet i Barmen rodfæste.

Læg Hænderne sammen!
Saa lægger sig Amen
Til Mesterens Bøn,
Som stiger i Løn,

Og lyder, hvor Englene kvæde!
Det lille Guds Ord,
I Himmerigs Chor,
Omfavner Guds Engle med Glæde!

Guds Engle, de sjunge:
Paa Madike-Tunge
Et Ord af Guds Søn
Er blevet til Bøn,
Og stiger paa Solstraale-Vinger;
Gud-Fader i Løn!
Siig Ja til den Bøn!
Fra Lavland livsalig den klinger.

Da alle de Kiøbte,
I *Jesu* Navn døbte,
Som Striden har stridt,
Som Døden har lidt,
Gik ind til den evige Hvile,
Istemme saa lydt
Halleluja nyt,
At Englene tie og smile.

Sov sødt Barn lille!
Lig rolig og stille,
Og nyn paa det Navn,
Med Naaden i Favn,
Al Jorden til Salighed givet!
Nyn: *Jesus* er min,
Saa faur og saa fim,
Min *Jesus* er Lyset og Livet

17

Nu, min Ven! jeg har Ikke mange Stunder; thi Natten kommer, da Ingen kan arbeide, og jeg har endnu meget at giøre, før jeg lægger mig til Hvile i det *velsignede Navn*, der ogsaa hos mig og paa mig har beviist sin guddommelige Magt og sin menneskelige men dog himmelske Liflighed, og vil herefter bevise begge Dele endnu langt klarere, skiøndt det Altsammen kun bliver dunkelt mod den Klarhed, det havde hos Faderen, før Verdens Grundvold blev lagt, og kun matte Glimt af den Herlighed, der skal aabenbares paa os, naar *Han* kommer at blive herlig i sine Helgene og vidunderlig i alle sine Troende!

Deres Ven
N. F. S. Grundtvig.